

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 10 marca 1989 r.

Nr 13

TRESC:

Poz.:

UMOWY MIĘDZYNARODOWE:

- 65 — Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r. 221
- 66 — Oświadczenie rządowe z dnia 18 stycznia 1989 r. w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r. 231
- 67 — Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzona w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r. 231
- 68 — Oświadczenie rządowe z dnia 18 stycznia 1989 r. w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r. 234
- 69 — Układ między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”, sporządzony we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r. 235
- 70 — Oświadczenie rządowe z dnia 30 stycznia 1989 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych do Układu między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”, sporządzonego we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r. 239

65

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej
w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie
podatków od dochodu,

sporządzona w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 7 czerwca 1988 r. została podpisana w Pekinie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu w następującym brzmieniu:

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej
w sprawie unikania podwójnego opodatkowania
i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania
w zakresie podatków od dochodu

nego opodatkowania i zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i

Zakres podmiotowy

Rząd Chińskiej Republiki Ludowej,

dając do zawarcia Umowy w sprawie unikania podwój-

Niniejsza umowa dotyczy osób, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym lub w obu Umawiających się Państwach.

Artykuł 2

Podatki, których dotyczy umowa

1. Niniejsza umowa dotyczy, bez względu na sposób poboru, podatków od dochodu, które pobiera się na rzecz Umawiającego się Państwa lub jego jednostek terytorialnych.

2. Za podatki od dochodu uważa się wszystkie podatki, które pobiera się od całego dochodu albo od części dochodu, włączając podatki od zysku z przeniesienia tytułu własności majątku ruchomego lub nieruchomego, jak również podatki od przyrostu majątku.

3. Do istniejących podatków, których dotyczy umowa, należą:

a) w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:

- i) podatek dochodowy;
- ii) podatek od wynagrodzeń;
- iii) podatek wyrównawczy;
- iv) podatek od nieruchomości;
- v) podatek rolny

(zwane dalej polskimi podatkami),

b) w Chińskiej Republice Ludowej:

- i) podatek dochodowy od osób fizycznych;
- ii) podatek dochodowy dotyczący wspólnych przedsięwzięć z udziałem chińskich i zagranicznych inwestorów;
- iii) podatek dochodowy dotyczący zagranicznych przedsiębiorstw; i
- iv) lokalny podatek dochodowy

(zwane dalej chińskimi podatkami).

4. Niniejsza umowa będzie także stosowana do wszystkich podatków tego samego lub zasadniczo podobnego rodzaju, które po podpisaniu niniejszej umowy będą wprowadzone przez każde z Umawiających się Państw obok istniejących podatków wymienionych w ustępie 3 lub w ich miejsce. Właściwe władze Umawiających się Państw będą informowały się wzajemnie o wszystkich zasadniczych zmianach, jakie zaszły w ich prawie podatkowym.

Artykuł 3

Ogólne definicje

1. W rozumieniu niniejszej umowy, jeżeli z jej treści nie wynika inaczej:

- a) określenie „Polska” oznacza Polską Rzeczpospolitą Ludową; użyte w znaczeniu geograficznym oznacza terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, włączając jej obszar morski, na którym stosowane jest polskie prawo podatkowe, oraz obszar znajdujący się poza morzem terytorialnym, w którym Polska Rzeczpospolita Ludowa wykonuje zgodnie z prawem międzynarodowym suwerenne prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i podglebia oraz ich zasobów naturalnych;

b) określenie „Chiny” oznacza Chińską Republikę Ludową; użyte w znaczeniu geograficznym oznacza terytorium Chińskiej Republiki Ludowej, włączając jej obszar morski, na którym stosowane jest chińskie prawo podatkowe, oraz obszar znajdujący się poza morzem terytorialnym, w którym Chińska Republika Ludowa wykonuje zgodnie z prawem międzynarodowym suwerenne prawa odnoszące się do badania i eksploatacji dna morskiego i podglebia oraz ich zasobów naturalnych;

c) określenia „Umawiające się Państwo” i „drugie Umawiające się Państwo” oznaczają odpowiednio Polskę lub Chiny;

d) określenie „podatek” oznacza odpowiednio polski podatek lub chiński podatek;

e) określenie „osoba” oznacza osobę fizyczną, spółkę lub każde inne zrzeszenie osób;

f) określenie „spółka” oznacza osobę prawną lub inną jednostkę, którą dla celów podatkowych traktuje się jako osobę prawną;

g) określenia „przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa” i „przedsiębiorstwo drugiego Umawiającego się Państwa” oznaczają odpowiednio przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w jednym Umawiającym się Państwie i przedsiębiorstwo prowadzone przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie;

h) określenie „obywatele” oznacza osoby fizyczne posiadające obywatelstwo Umawiającego się Państwa oraz wszelkie osoby prawne, spółki jawne i stowarzyszenia utworzone na podstawie prawa obowiązującego w Umawiającym się Państwie;

i) określenie „komunikacja międzynarodowa” oznacza wszelki transport wykonywany przez statek lub samolot będący w użytkowaniu przedsiębiorstwa, którego miejsce faktycznego zarządu znajduje się w Umawiającym się Państwie, z wyjątkiem przypadków, gdy statek lub samolot jest wykorzystywany tylko w ruchu między miejscami położonymi w drugim Umawiającym się Państwie;

j) określenie „właściwa władza” oznacza:

- 1) w przypadku Polski — Ministra Finansów lub jego upoważnionego przedstawiciela,
- 2) w przypadku Chin — Ministerstwo Finansów lub jego upoważnionego przedstawiciela.

2. Przy stosowaniu niniejszej umowy przez Umawiające się Państwo każde określenie, o ile nie zostało zdefiniowane powyżej, będzie miało takie znaczenie, jakie posiada zgodnie z prawem danego Umawiającego się Państwa w zakresie podatków, których dotyczy umowa.

Artykuł 4

Miejsce zamieszkania dla celów podatkowych

1. W rozumieniu niniejszej umowy określenie „osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie” oznacza każdą osobę, która zgodnie z prawem tego Państwa podlega tam obowiązkowi podat-

kowemu z uwagi na jej miejsce zamieszkania, jej miejsce stałego pobytu, miejsce siedziby zarządu, miejsce rzeczywistego zarządu albo gdy stosuje się wobec niej inne kryteria o podobnym charakterze.

2. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to jej status będzie określony w następujący sposób:

- a) osobę uważa się za mającą miejsce zamieszkania w tym Umawiającym się Państwie, w którym ma ona stałe miejsce zamieszkania. Jeżeli ma ona stałe miejsce zamieszkania w obu Umawiających się Państwach, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, z którym ma ściślejsze powiązania osobiste i gospodarcze (ośrodek interesów życiowych);
- b) jeżeli nie można ustalić, w którym Państwie osoba ma ośrodek interesów życiowych, albo jeżeli nie posiada ona stałego miejsca zamieszkania w żadnym z Umawiających się Państw, to uważa się ją za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, w którym zazwyczaj przebywa;
- c) jeżeli przebywa ona zazwyczaj w obydwu Państwach lub nie przebywa zazwyczaj w żadnym z nich, to będzie ona uważana za mającą miejsce zamieszkania w tym Państwie, którego jest obywatelem;
- d) jeżeli miejsca zamieszkania tej osoby nie można ustalić zgodnie z postanowieniami liter a) do c), właściwe władze Umawiających się Państw rozstrzygną zagadnienie w drodze wzajemnego porozumienia.

3. Jeżeli stosownie do postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu osoba nie będąca osobą fizyczną ma siedzibę w obu Umawiających się Państwach, uważa się ją za mającą siedzibę w tym Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządzania jej przedsiębiorstwa. Jeżeli jednak miejsce faktycznego zarządzania przedsiębiorstwa tej osoby znajduje się w jednym Umawiającym się Państwie, a siedziba zarządu jej przedsiębiorstwa w drugim Umawiającym się Państwie, to właściwe władze Umawiających się Państw w drodze wzajemnego porozumienia określą Państwo, w którym spółka będzie uważana za posiadającą siedzibę w rozumieniu niniejszej umowy.

Artykuł 5

Zakład

1. W rozumieniu niniejszej umowy określenie „zakład” oznacza stałą placówkę przedsiębiorstwa, za pomocą której przedsiębiorstwo wykonuje całkowicie lub częściowo swoją działalność.

2. Określenie „zakład” obejmuje w szczególności

- a) miejsce zarządu;
- b) filię;
- c) biuro;
- d) zakład fabryczny;
- e) warsztat;

f) kopalnię, źródło ropy naftowej lub gazu, kamieniołom albo inne miejsce wydobywania bogactw naturalnych.

3. Określenie „zakład” obejmuje również:

- a) miejsce budowy, budowę, prace montażowe i instalacyjne lub działalność nadzorczą z nimi związaną, jednakże tylko wtedy, gdy taka budowa, prace lub działalność prowadzone są przez okres przekraczający 6 miesięcy;
- b) świadczenie usług, włączając usługi konsultacyjne świadczone przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa za pośrednictwem pracowników albo innego personelu w drugim Umawiającym się Państwie, pod warunkiem że taka działalność, w ciągu jakiegokolwiek okresu 12 miesięcy, będzie prowadzona w stosunku do tego samego przedsięwzięcia lub związanego z nim w okresie lub okresach trwających łącznie dłużej niż 6 miesięcy.

4. Bez względu na postanowienia ustępów 1, 2 i 3 niniejszego artykułu określenie „zakład” nie będzie obejmowało:

- a) placówek, które służą wyłącznie do składowania, wystawiania lub dostarczania dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa;
- b) zapasów dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa, utrzymywanych wyłącznie dla składowania, wystawiania lub dostarczania;
- c) zapasów dóbr albo towarów należących do przedsiębiorstwa, utrzymywanych wyłącznie w celu obróbki przez inne przedsiębiorstwo;
- d) stałych placówek utrzymywanych wyłącznie w celu zakupu dóbr lub towarów albo w celu uzyskiwania informacji dla przedsiębiorstwa;
- e) stałych placówek utrzymywanych wyłącznie w celu prowadzenia dla przedsiębiorstwa jakiejkolwiek innej działalności o przygotowawczym albo pomocniczym charakterze dla przedsiębiorstwa;
- f) stałych placówek utrzymywanych wyłącznie w celu wykonywania łącznie działalności wymienionych pod literami od a) do e), pod warunkiem że ogólna działalność tych placówek, wynikająca z takiego połączenia rodzajów działalności, posiada charakter przygotowawczy lub pomocniczy.

5. Bez względu na postanowienia ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu, jeżeli osoba, z wyjątkiem niezależnego przedstawiciela w rozumieniu ustępu 6 niniejszego artykułu, działa w imieniu przedsiębiorstwa i osoba ta posiada pełnomocnictwo do zawierania umów w jednym Umawiającym się Państwie w imieniu przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa i pełnomocnictwo to w tym Państwie zwykle wykonuje, to uważa się, że przedsiębiorstwo to posiada zakład w tym pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie w zakresie prowadzenia każdego rodzaju działalności, który osoba ta podejmuje dla przedsiębiorstwa, chyba że czynności wykonywane przez tę osobę ograniczają się do rodzajów działalności wymienionych w ustępie 4 niniejszego artykułu i są takimi rodzajami działalności, które gdyby były wykonywane za pośrednictwem stałej placówki, nie powodowałyby uznania tej placówki za zakład w rozumieniu powołanego ustępu.

6. Nie będzie uważać się przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa za posiadające zakład w drugim Umawiającym się Państwie tylko z tego powodu, że wykonuje tam czynności przez maklera, generalnego agenta albo każdego innego niezależnego agenta, o ile te osoby działają w ramach swojej zwykłej działalności. Jeżeli jednak działalność takiego agenta jest całkowicie lub prawie całkowicie prowadzona na rzecz tego przedsiębiorstwa, to nie będzie on uważany za agenta o niezależnym statusie w rozumieniu tego ustępu.

7. Fakt, że spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie kontroluje lub jest kontrolowana przez spółkę mającą siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie albo tam wykonującą swoje czynności (za pośrednictwem zakładu lub w inny sposób) nie wystarcza, aby którąkolwiek z tych spółek uważać za zakład drugiej spółki.

Artykuł 6

Dochody z nieruchomości

1. Dochody osiągane przez osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie z majątku nieruchomego, położonego w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Określenie „majątek nieruchomy” ma takie znaczenie, jakie przyjmuje się według prawa Umawiającego się Państwa, w którym majątek ten jest położony. Określenie to obejmuje w każdym przypadku mienie przynależne do majątku nieruchomego, żywy i martwy inwentarz gospodarstw rolnych i leśnych, prawa, do których zastosowanie mają przepisy prawa powszechnego, odnoszące się do nieruchomości, prawa użytkowania majątku nieruchomego, jak również prawa do zmiennych lub stałych świadczeń z tytułu eksploatacji albo prawa do eksploatacji zasobów mineralnych, źródeł i innych bogactw naturalnych. Statki, barki oraz samoloty nie stanowią majątku nieruchomego.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu stosuje się do dochodów uzyskanych z bezpośredniego użytkowania, najmu, jak również każdego innego rodzaju użytkowania majątku nieruchomego.

4. Postanowienia ustępów 1 i 3 niniejszego artykułu stosuje się również do dochodów uzyskanych z majątku nieruchomego przedsiębiorstwa i do dochodów uzyskanych z majątku nieruchomego, który służy do wykonywania wolnego zawodu.

Artykuł 7

Zyski przedsiębiorstw

1. Zyski przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym państwie, chyba że przedsiębiorstwo prowadzi działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład. Jeżeli przedsiębiorstwo wykonuje działalność w ten spo-

sób, zyski przedsiębiorstwa mogą być opodatkowane w drugim Państwie, jednak tylko w takiej mierze, w jakiej mogą być przypisane temu zakładowi.

2. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 3 niniejszego artykułu, jeżeli przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa wykonuje działalność w drugim Umawiającym się Państwie przez położony tam zakład, to w każdym Umawiającym się Państwie należy przypisać temu zakładowi takie zyski, które mógłby on osiągnąć, gdyby wykonywał taką samą lub podobną działalność w takich samych lub podobnych warunkach jako odrębne i oddzielne przedsiębiorstwo i był całkowicie niezależny w stosunkach z przedsiębiorstwem, którego jest zakładem.

3. Przy ustalaniu zysków zakładu dopuszcza się odliczenie wydatków ponoszonych dla tego zakładu, włącznie z kosztami zarządzania i ogólnymi kosztami administracyjnymi, niezależnie od tego, czy powstały w tym Państwie, w którym zakład jest położony, czy gdzie indziej. Jednakże takie odliczenie nie będzie dozwolone w stosunku do kwot wypłaconych (inaczej niż w celu zwrotu rzeczywistych wydatków) przez zakład na rzecz zarządu przedsiębiorstwa lub jakiegokolwiek z jego innych biur w formie należności licencyjnych, opłat lub innych podobnych płatności w zamian za użytkowanie patentów lub innych praw albo w formie prowizji za wykonanie specjalnych usług lub za zarządzanie, albo z wyłączeniem przedsiębiorstw bankowych w formie odsetek od pieniędzy pożyczonych zakładowi. Podobnie nie będą brane pod uwagę przy ustalaniu zysków zakładu kwoty, którymi (inaczej niż w celu zwrotu rzeczywistych wydatków) zakład obciąża zarząd przedsiębiorstwa lub którekolwiek z jego innych biur w formie należności licencyjnych, opłat lub innych podobnych płatności w zamian za użytkowanie patentów lub innych praw albo w formie prowizji za wykonywanie specjalnych usług lub za zarządzanie, albo — z wyłączeniem przedsiębiorstw bankowych — w formie odsetek od pieniędzy pożyczonych zarządowi przedsiębiorstwa lub jakimkolwiek z jego biur.

4. Jeżeli w Umawiającym się Państwie istnieje zwyczaj ustalania zysków zakładu przez podział całkowitych zysków przedsiębiorstwa na jego poszczególne części, żadne postanowienie ustępu 2 nie wyklucza ustalenia przez to Umawiające się Państwo zysku podlegającego opodatkowaniu według zwykle stosowanego podziału. Sposób zastosowanego podziału zysku musi jednak być taki, żeby wynik był zgodny z zasadami zawartymi w niniejszym artykule.

5. Nie można przypisać zakładowi zysku tylko z tytułu samego zakupu dóbr lub towarów przez ten zakład dla przedsiębiorstwa.

6. Przy stosowaniu ustępów od 1 do 5 niniejszego artykułu ustalenie zysków zakładu powinno być dokonywane każdego roku w ten sam sposób, chyba że istnieją uzasadnione i wystarczające powody, aby postąpić inaczej.

7. Jeżeli w zyskach mieszczą się dochody, do których stosuje się odrębne uregulowania w innych artykułach niniejszej umowy, postanowienia tych innych artykułów nie będą naruszane przez postanowienia niniejszego artykułu.

Artykuł 8

Transport morski i lotniczy

1. Zyski pochodzące z eksploatacji statków lub samolotów w komunikacji międzynarodowej będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

2. Jeżeli miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa zajmującego się transportem morskim znajduje się na pokładzie statku morskiego, uważa się, że znajduje się ono w tym Umawiającym się Państwie, w którym leży port macierzysty statku, lub, jeżeli nie ma on portu macierzystego, w tym Umawiającym się Państwie, w którym osoba eksploatująca statek ma miejsce zamieszkania lub siedzibę.

3. Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu będą miały zastosowanie również do zysków z uczestnictwa w umowie poolowej, we wspólnym przedsiębiorstwie lub w międzynarodowym związku eksploatacyjnym.

Artykuł 9

Przedsiębiorstwa powiązane

Jeżeli:

- a) przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa bierze udział bezpośrednio bądź pośrednio w zarządzaniu, kontroli lub w majątku przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa albo
- b) te same osoby bezpośrednio bądź pośrednio biorą udział w zarządzaniu, kontroli lub w majątku przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa i przedsiębiorstwa drugiego Umawiającego się Państwa,

i w jednym i w drugim przypadku między dwoma przedsiębiorstwami w zakresie ich stosunków handlowych lub finansowych zostaną umówione lub narzucone warunki różniące się od warunków, które by ustaliły między sobą przedsiębiorstwa od siebie niezależnie, to zyski, które osiągałoby jedno z przedsiębiorstw bez tych warunków, ale z powodu tych warunków ich nie osiągnęło, mogą być uznane za zyski tego przedsiębiorstwa i odpowiednio opodatkowane.

Artykuł 10

Dywidendy

1. Dywidendy, które płaci spółka mająca siedzibę w Umawiającym się Państwie osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Państwie.

2. Jednakże dywidendy te mogą być również opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie i według prawa tego Państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma swoją siedzibę, ale jeżeli odbiorca dywidend

jest ich właścicielem, podatek ten nie może przekroczyć dziesięciu procent kwoty dywidend brutto. Postanowienia niniejszego ustępu nie naruszają opodatkowania spółki od zysków, z których dywidendy są wypłacane.

3. Użyte w tym artykule określenie „dywidendy” oznacza dochody z akcji lub z innych praw nie będących wierzytelnościami, dochody z udziału w zyskach, jak również dochód z innych udziałów w spółce, który jest poddany, według prawa podatkowego Państwa, w którym spółka wypłacająca dywidendy ma siedzibę, takim samym przepisom podatkowym jak dochody z akcji.

4. Postanowień ustępu 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli odbiorca dywidend będący ich właścicielem, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się siedziba spółki płacącej dywidendy, bądź działalność zarobkową przez zakład położony w tym Państwie, bądź wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę, która jest w nim położona, i gdy udział, z tytułu którego wypłaca się dywidendy, rzeczywiście wiąże się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 14.

5. Jeżeli spółka, której siedziba znajduje się w Umawiającym się Państwie, osiąga zyski albo dochody z drugiego Umawiającego się Państwa, to drugie Państwo nie może ani obciążać podatkiem dywidend wypłacanych przez tę spółkę, z wyjątkiem przypadku, gdy takie dywidendy są wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym drugim Państwie lub w przypadku gdy udział, z tytułu którego są wypłacane dywidendy, rzeczywiście wiąże się z działalnością zakładu lub stałej placówki położonej w tym drugim Państwie, ani też nie może obciążać nie wydzielonych zysków spółki podatkiem od nie wydzielonych zysków, nawet kiedy wypłacane dywidendy lub nie wydzielone zyski całkowicie lub częściowo pochodzą z zysków albo dochodów osiągniętych w tym drugim Państwie.

Artykuł 11

Odsetki

1. Odsetki, które powstają w Umawiającym się Państwie i wypłacane są osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą podlegać opodatkowaniu w tym drugim Umawiającym się Państwie.

2. Jednakże odsetki takie mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Umawiającego się Państwa, ale jeżeli odbiorca odsetek jest ich właścicielem, podatek w ten sposób ustalony nie może przekroczyć dziesięciu procent kwoty brutto tych odsetek.

3. Bez względu na postanowienia ustępu 2 odsetki, które powstają w Umawiającym się Państwie, otrzymywane przez Rząd drugiego Umawiającego się Państwa, władze lokalne i Bank Centralny lub inną instytucję finansową, będącą całkowicie własnością tego Rządu, albo

przez inną osobę mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie w odniesieniu do zobowiązań bezpośrednio finansowanych przez Rząd tego drugiego Umawiającego się Państwa, władzę lokalną i Bank Centralny albo każdą instytucję finansową będącą w całości własnością tego Rządu, będą zwolnione od podatku w pierwszym wymienionym Państwie.

4. Użyte w tym artykule określenie „odsetki” oznacza dochody z wszelkiego rodzaju roszczeń wynikających z długów, zarówno zabezpieczonych, jak i nie zabezpieczonych prawem zastawu hipotecznego lub prawem uczestniczenia lub nieuczestniczenia w zyskach dłużnika, a w szczególności dochody z pożyczek rządowych oraz dochody z obligacji lub skryptów dłużnych, włącznie z premiami i nagrodami mającymi związek z takimi pożyczkami, obligacjami lub skryptami dłużnymi. Kary za opóźnione płatności nie będą uważane za odsetki w rozumieniu tego artykułu.

5. Postanowień ustępów 1, 2 i 3 nie stosuje się, jeżeli odbiorca odsetek, będący ich właścicielem, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie, z którego pochodzą odsetki, bądź działalność zarobkową przez zakład położony w tym Państwie, bądź wykonuje w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o stałą placówkę, która jest w nim położona, i jeżeli roszczenia, na których zaspokojenie są płacone odsetki, powstają faktycznie w powiązaniu z takim zakładem lub taką stałą placówką. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 14 niniejszej umowy.

6. Uważa się, że odsetki powstają w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, jego władza lokalna lub osoba mająca w tym Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę. Jeżeli jednak osoba wypłacająca odsetki, bez względu na to, czy ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z których działalnością powstało zadłużenie, z tytułu którego są wypłacane odsetki, i zapłata tych odsetek jest pokrywana przez taki zakład lub stałą placówkę, to uważa się, że takie odsetki powstają w tym Państwie, w którym położony jest ten zakład lub stała placówka.

7. Jeżeli z powodu szczególnych stosunków między płatnikiem a osobą będącą właścicielem odsetek lub między nimi a osobą trzecią kwota odsetek, po uwzględnieniu roszczenia, w którego wyniku zostały one zapłacone, przekracza kwotę, którą płatnik i osoba będąca właścicielem odsetek ustaliłoby bez tych stosunków, to postanowienia tego artykułu stosuje się tylko do tej ostatniej wymienionej kwoty. W tym przypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu według prawa każdego Umawiającego się Państwa i przy uwzględnieniu innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 12

Należności licencyjne

1. Należności licencyjne, powstające w Umawiającym się Państwie, wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Pań-

stwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie.

2. Jednakże należności te mogą być także opodatkowane w tym Umawiającym się Państwie, w którym powstają, i zgodnie z prawem tego Państwa, lecz gdy odbiorca tych należności jest ich właścicielem — mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, podatek ustalony w ten sposób nie może przekroczyć:

- a) w przypadku należności licencyjnych, o których mowa w ustępie 3 litera a) niniejszego artykułu, dziesięciu procent kwoty brutto tych należności;
- b) w przypadku należności licencyjnych, o których mowa w ustępie 3 litera b) niniejszego artykułu, dziesięciu procent przyjętej kwoty brutto tych należności. W rozumieniu niniejszego ustępu określenie „przyjęta kwota” oznacza siedemdziesiąt procent kwoty brutto należności licencyjnych.

3. Określenie „należności licencyjne”, użyte w niniejszym artykule, obejmuje:

- a) wszelkiego rodzaju należności, uzyskiwane z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania każdego prawa autorskiego do dzieła literackiego, artystycznego lub naukowego, włącznie z filmami dla kin oraz filmami i taśmami dla radia lub telewizji, do patentu, know-how, znaku towarowego, rysunku lub modelu, planu, tajemnicy technologii lub procesu produkcyjnego;
- b) wszelkiego rodzaju należności uzyskiwane z tytułu użytkowania lub prawa do użytkowania urządzenia przemysłowego, handlowego lub naukowego.

4. Postanowień ustępu 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się, jeżeli właściciel należności licencyjnych, mający miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, wykonuje w drugim Umawiającym się Państwie, z którego pochodzą należności licencyjne, bądź działalność zarobkową przez zakład położony w tym Państwie, bądź wykonuje wolny zawód w oparciu o stałą placówkę położoną w tym Państwie, a prawa lub wartości majątkowe, z tytułu których wypłacane są należności licencyjne, rzeczywiście wiążą się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 14 niniejszej umowy.

5. Uważa się, że należności licencyjne powstają w Umawiającym się Państwie, gdy płatnikiem jest to Państwo, władza lokalna albo osoba mająca w tym Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę. Jeżeli jednak osoba wypłacająca należności licencyjne, bez względu na to, czy ma ona w Umawiającym się Państwie miejsce zamieszkania lub siedzibę, posiada w Umawiającym się Państwie zakład lub stałą placówkę, w związku z którymi powstał obowiązek zapłaty tych należności licencyjnych i zakład lub stała placówka pokrywa te należności, to uważa się należności licencyjne za pochodzące z tego Państwa, w którym położony jest ten zakład lub stała placówka.

6. Jeżeli z powodu szczególnych stosunków między płatnikiem a właścicielem należności licencyjnych lub

między nimi a osobą trzecią kwota należności licencyjnych mających związek z użytkowaniem, prawem lub informacją, za które są płacone, przekracza kwotę, którą płatnik i właściciel należności licencyjnych umówiliby bez tych stosunków, to postanowienia niniejszego artykułu stosuje się tylko do tej ostatnio wymienionej kwoty. W tym przypadku nadwyżka ponad tę kwotę podlega opodatkowaniu według prawa każdego Umawiającego się Państwa oraz przy uwzględnieniu innych postanowień niniejszej umowy.

Artykuł 13

Zyski ze sprzedaży majątku

1. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 2 niniejszego artykułu zyski ze sprzedaży majątku powstające w Umawiającym się Państwie mogą być opodatkowane w tym Państwie.

2. Zyski z przeniesienia tytułu własności statków lub samolotów eksploatowanych w komunikacji międzynarodowej oraz z tytułu własności majątku innego niż majątek nieruchomy, związanego z eksploatacją takich statków lub samolotów, będą opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

Artykuł 14

Wolne zawody

1. Dochody, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z wykonywania usług zawodowych albo z innej samodzielnej działalności, będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Państwie, z wyjątkiem jednej z następujących okoliczności, w których takie dochody mogą być również opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie:

- a) jeżeli ta osoba dysponuje zwykle stałą placówką dla wykonywania swojej działalności w drugim Umawiającym się Państwie; w takim przypadku dochody mogą być opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie, jednak tylko w takiej wysokości, która może być przypisana tej stałej placówce;
- b) jeżeli ta osoba przebywa w drugim Umawiającym się Państwie przez okres lub okresy przekraczające łącznie 183 dni w danym roku kalendarzowym; w takim przypadku tylko ta część dochodu pochodząca z wykonywania działalności w tym drugim Umawiającym się Państwie może być opodatkowana w tym drugim Państwie.

2. Określenie „usługi zawodowe” obejmuje w szczególności samodzielnie wykonywaną działalność naukową, literacką, artystyczną, wychowawczą lub oświatową, jak również samodzielnie wykonywaną działalność lekarzy, prawników, inżynierów, architektów, stomatologów oraz księgowych.

Artykuł 15

Praca najemna

1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułów 16, 18, 19, 20 i 21 pensje, płace i podobne wynagrodzenia, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie, chyba że praca wykonywana jest w drugim Umawiającym się Państwie. Jeżeli praca jest tam wykonywana, to osiągnięte za nią wynagrodzenie może być opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu wynagrodzenia, jakie osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie osiąga z pracy najemnej, wykonywanej w drugim Umawiającym się Państwie, będą podlegać opodatkowaniu tylko w pierwszym wymienionym Państwie, jeżeli:

- a) odbiorca przebywa w drugim Państwie łącznie przez okres lub okresy nie dłuższe niż 183 dni podczas danego roku kalendarzowego i
- b) wynagrodzenia są wypłacane przez pracodawcę lub w jego imieniu, który nie ma w tym drugim Państwie miejsca zamieszkania lub siedziby, oraz
- c) wynagrodzenia nie są wypłacane przez zakład lub stałą placówkę, którą pracodawca posiada w drugim Umawiającym się Państwie.

3. Bez względu na postanowienia ustępu 1 i 2 niniejszego artykułu wynagrodzenia z pracy najemnej, wykonywanej na pokładzie statku lub samolotu w komunikacji międzynarodowej przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa, mogą być opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie, w którym znajduje się miejsce faktycznego zarządu przedsiębiorstwa.

Artykuł 16

Honoraria dyrektorów

Honoraria i inne podobne należności, które osoba mająca miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie otrzymuje z tytułu członkostwa w radzie zarządu spółki mającej siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie.

Artykuł 17

Artyści i sportowcy

1. Bez względu na postanowienia artykułów 14 i 15 dochód uzyskany przez osobę mającą miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z tytułu działalności artystycznej, na przykład artysty scenicznego, filmowego, radiowego lub telewizyjnego, jak też muzyka lub sportowca, z osobiście wykonywanej w tym charakterze działalności w drugim Umawiającym się Państwie, może być opodatkowany w tym drugim Państwie.

2. Jeżeli dochód mający związek z osobistą działalnością wykonywaną przez takiego artystę lub sportowca nie jest wypłacany artyście lub sportowcowi, ale innej osobie, dochód taki — bez względu na postanowienia artykułów 7, 14 i 15 niniejszej umowy — będzie opodatkowany w tym Umawiającym się Państwie, w którym działalność takiego artysty lub sportowca jest wykonywana.

3. Bez względu na postanowienia ustępów 1. i 2. niniejszego artykułu dochód uzyskany przez artystów lub sportowców, mających miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie, z tytułu działalności prowadzonej w drugim Umawiającym się Państwie, wykonywanych w ramach programu wymiany kulturalnej lub sportowej, uzgodnionego między Rządami obu Umawiających się Państw, będzie zwolniony z opodatkowania w tym drugim Umawiającym się Państwie.

Artykuł 18

Emerytury

1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 19 ust. 2, emerytury oraz inne podobne świadczenia wypłacane osobie mającej miejsce zamieszkania w Umawiającym się Państwie z tytułu jej zatrudnienia w przeszłości, będą opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie.

2. Bez względu na postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu emerytury i inne podobne należności wypłacane przez Rząd Umawiającego się Państwa lub władzę lokalną zgodnie z powszechnymi zasadami, które są częścią systemu ubezpieczeń społecznych tego Umawiającego się Państwa, będą podlegać opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie.

Artykuł 19

Pracownicy państwowi

1. a) Wynagrodzenie inne niż emerytura, wypłacane przez Rząd Umawiającego się Państwa lub jego władzę lokalną osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz Rządu tego Umawiającego się Państwa lub jego władzy lokalnej, będzie podlegać opodatkowaniu tylko w tym Umawiającym się Państwie.

b) Jednakże wynagrodzenie takie będzie podlegać opodatkowaniu tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeżeli usługi są świadczone w tym drugim Umawiającym się Państwie, a osoba je otrzymująca ma miejsce zamieszkania w tym drugim Umawiającym się Państwie i:

- i) jest obywatelem tego drugiego Umawiającego się Państwa albo
- ii) nie stała się osobą mającą miejsce zamieszkania w tym drugim Umawiającym się Państwie wyłącznie w celu świadczenia tych usług.

2. a) Każda emerytura wypłacana z funduszy zasila-nych przez Rząd Umawiającego się Państwa lub jego władzy lokalnej osobie fizycznej z tytułu usług świadczonych na rzecz Rządu tego Umawiającego się Państwa

lub władzy lokalnej będzie podlegać opodatkowaniu wyłącznie w tym Umawiającym się Państwie.

b) Jednakże taka emerytura będzie podlegać opodatkowaniu tylko w drugim Umawiającym się Państwie, jeśli osoba ją otrzymująca ma miejsce zamieszkania w tym Państwie i jest obywatelem tego drugiego Umawiającego się Państwa.

3. Postanowienia artykułów 15, 16, 17 i 18 mają zastosowanie do wynagrodzeń i emerytur należnych z tytułu usług związanych z działalnością gospodarczą Rządu Umawiającego się Państwa lub jego władzy lokalnej.

Artykuł 20

Profesorowie i pracownicy badawczy

Osoba, która ma lub bezpośrednio przed przybyciem do Umawiającego się Państwa miała miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie i przebywa w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie głównie w celu nauczania, prowadzenia wykładów albo prowadzenia prac badawczych na uniwersytecie, w szkole wyższej, szkole lub instytucie kształcenia albo instytucie badań naukowych, uznanym przez Rząd pierwszego wymienionego Państwa, będzie zwolniona od opodatkowania w pierwszym wymienionym Umawiającym się Państwie z tytułu wynagrodzenia za nauczanie, prowadzenie wykładów lub prac badawczych przez okres 5 lat, licząc od daty jej pierwszego przyjazdu do pierwszego wymienionego Umawiającego się Państwa.

Artykuł 21

Studenti, uczniowie, praktykanci

1. Student, uczeń lub praktykant, który ma lub bezpośrednio przed przybyciem do Umawiającego się Państwa miał miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie i który przebywa w pierwszym wymienionym Państwie wyłącznie w celu kształcenia się lub odbywania praktyki, będzie zwolniony od opodatkowania w tym Umawiającym się Państwie w odniesieniu do:

- a) należności z zagranicy, które otrzymuje na utrzymanie, kształcenie się lub odbywanie praktyki;
- b) stypendiów, darowizn, zasiłków i nagród przyznawanych przez organizacje rządowe, charytatywne, naukowe lub oświatowe, które otrzymuje na swoje utrzymanie, kształcenie się lub odbywanie praktyki.

2. W odniesieniu do wynagrodzeń z tytułu pracy student, uczeń, praktykant, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, będzie uprawniony w czasie kształcenia się lub odbywania praktyki do takich samych zwolnień, ulg lub zniżek podatkowych, jakie są przyznawane osobom mającym miejsce zamieszkania w tym Państwie, w którym on przebywa.

Artykuł 22

Inne dochody

1. Części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, które nie są objęte postanowieniami poprzednich artykułów niniej-

szej umowy i powstające w drugim Umawiającym się Państwie, mogą być opodatkowane w tym drugim Umawiającym się Państwie.

2. Jednakże części dochodu osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, bez względu na to, gdzie powstają, inne niż wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, które nie są objęte postanowieniami poprzednich artykułów niniejszej umowy, będą opodatkowane tylko w tym Umawiającym się Państwie.

3. Postanowienia ustępu 1 i 2 niniejszego artykułu nie będą stosowane w odniesieniu do dochodu, innego niż dochód z nieruchomości, o których jest mowa w artykule 6 ustęp 2, jeżeli odbiorca takiego dochodu, będący osobą mającą miejsce zamieszkania lub siedzibę w Umawiającym się Państwie, prowadzi działalność gospodarczą w drugim Umawiającym się Państwie za pośrednictwem zakładu tam położonego bądź wykonuje on w tym drugim Państwie wolny zawód w oparciu o położoną tam stałą placówkę, a prawo bądź majątek, z tytułu którego wypłacany jest dochód, rzeczywiście wiąże się z działalnością takiego zakładu lub stałej placówki. W takim przypadku stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 7 lub artykułu 14.

Artykuł 23

Unikanie podwójnego opodatkowania

1. W Polsce podwójnego opodatkowania unikać się będzie w sposób następujący:

- a) Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód, który zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy może być opodatkowany w Chinach, to Polska — z zastrzeżeniem postanowień liter b)—d) niniejszego ustępu — zwolni taki dochód od opodatkowania.
- b) Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce osiąga dochód, który zgodnie z postanowieniami artykułów 10, 11 i 12 niniejszej umowy może być opodatkowany w Chinach, to Polska zezwoli na potrącenie od podatku dochodowego tej osoby kwoty równej podatki dochodowemu zapłaconemu w Chinach. Jednakże takie potrącenie nie może przekroczyć tej części podatku, która została obliczona przed dokonaniem potrącenia i która odpowiednio przypada na dochód uzyskany w Chinach.
- c) Dla celów litery b) chiński podatek, który ma być potrącany, będzie wynosił dziesięć procent kwoty brutto dywidend, odsetek i należności licencyjnych.
- d) Jeżeli zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy uzyskany dochód osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w Polsce jest zwolniony z opodatkowania w Polsce, to Polska może przy obliczaniu podatku od pozostałego dochodu tej osoby zastosować stawkę podatku, która byłaby zastosowana, gdyby dochód zwolniony od opodatkowania w powyższy sposób nie był zwolniony od opodatkowania.

2. W Chinach podwójnego opodatkowania unikać się będzie w sposób następujący:

- a) Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę w Chinach osiąga dochód w Polsce, kwota podatku dochodowego płatnego w Polsce zgodnie z postanowieniami niniejszej umowy może być zaliczona na poczet podatku chińskiego nałożonego na tę osobę. Jednakże zaliczona kwota nie może przekroczyć kwoty chińskiego podatku od tego dochodu, obliczonej zgodnie z prawem podatkowym i przepisami w Chinach.
- b) Jeżeli dochód osiągnięty w Polsce jest dywidendą wypłacaną przez spółkę mającą siedzibę w Polsce spółce mającej siedzibę w Chinach i która posiada nie mniej niż dziesięć procent akcji spółki wypłacającej dywidendę, zaliczenie będzie uwzględniało podatek zapłacony w Polsce przez spółkę wypłacającą dywidendę w odniesieniu do jej dochodu.

Artykuł 24

Równe traktowanie

1. Obywatele Umawiającego się Państwa nie mogą być poddani w drugim Umawiającym się Państwie opodatkowaniu ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe od tych, którym są lub mogą być poddani obywatele tego drugiego Umawiającego się Państwa, znajdujący się w takiej samej sytuacji. Postanowienia tego ustępu, niezależnie od postanowień artykułu 1, mają zastosowanie również do osób nie mających miejsca zamieszkania lub siedziby w jednym lub obu Umawiających się Państwach.

2. Opodatkowanie zakładu, który przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa posiada w drugim Umawiającym się Państwie, nie może być w drugim Umawiającym się Państwie bardziej niekorzystne niż opodatkowanie przedsiębiorstw tego drugiego Umawiającego się Państwa, prowadzących taką samą działalność. Postanowienia tego ustępu nie należy rozumieć w ten sposób, że zobowiązuje ono Umawiające się Państwo do przyznania osobom mającym miejsce zamieszkania w drugim Umawiającym się Państwie osobistych potrąceń, udogodnień i obniżek dla celów podatkowych z uwagi na stan cywilny lub rodzinny, które przyznaje osobom mającym miejsce zamieszkania na jego terytorium.

3. Z wyjątkiem stosowania postanowień artykułu 9, artykułu 11 ustęp 7 lub artykułu 12 ustęp 6, odsetki, należności licencyjne i inne koszty ponoszone przez przedsiębiorstwo Umawiającego się Państwa na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie są odliczane, przy określeniu podlegających opodatkowaniu zysków przedsiębiorstwa, na takich samych warunkach, jakby były one płacone na rzecz osoby mającej miejsce zamieszkania lub siedzibę w tym pierwszym wymienionym Państwie.

4. Przedsiębiorstwa Umawiającego się Państwa, których majątek w całości lub częściowo, bezpośrednio albo pośrednio należy do osoby lub osób mających miejsce zamieszkania lub siedzibę w drugim Umawiającym się Państwie bądź jest kontrolowany przez taką osobę albo należy do wielu takich osób lub podlega ich kontroli,

nie mogą być w pierwszym wymienionym Państwie poddane opodatkowaniu ani związanym z nim obowiązkom, które są inne lub bardziej uciążliwe aniżeli opodatkowanie i związane z nim obowiązki, którym są lub mogą być poddane podobne przedsiębiorstwa pierwszego wymienionego Państwa.

5. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się do podatków wymienionych w artykule 2 niniejszej umowy.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie będą naruszane przez inny system podatkowy, który w Umawiającym się Państwie stosuje się wobec dochodów i zysków, uzyskiwanych przez przedsiębiorstwa gospodarki uspołecznionej.

Artykuł 25

Procedura wzajemnego porozumiewania się

1. Jeżeli osoba jest zdania, że działania jednego lub obu Umawiających się Państw pociągają lub pociągną za sobą opodatkowanie niezgodne z postanowieniami niniejszej umowy, to może ona, niezależnie od środków odwoławczych przewidzianych w prawie wewnętrznym tych Państw, przedłożyć swoją sprawę właściwej władzy tego Umawiającego się Państwa, w którym ma ona miejsce zamieszkania lub siedzibę, albo Umawiającemu się Państwu, którego jest ona obywatelem, jeżeli sprawa dotyczy uregulowania zawartego w artykule 24 ustęp 1. Sprawa powinna być przedłożona w ciągu trzech lat, licząc od pierwszego urzędowego zawiadomienia o czynności pociągającej za sobą opodatkowanie niezgodne z postanowieniami umowy.

2. Właściwa władza, jeżeli uzna zarzut za uzasadniony i jeżeli nie może sama spowodować zadowalającego rozwiązania, będzie dążyć do rozstrzygnięcia sprawy w porozumieniu z właściwą władzą drugiego Umawiającego się Państwa w celu uniknięcia opodatkowania niezgodnego z postanowieniami niniejszej umowy. Każde osiągnięte porozumienie zostanie wprowadzone w życie bez względu na terminy przewidziane przez ustawodawstwo wewnętrzne Umawiających się Państw.

3. Właściwe władze Umawiających się Państw będą czynić starania, aby w drodze wzajemnego porozumienia usuwać trudności lub wątpliwości, które mogą powstać przy interpretacji lub stosowaniu umowy. Mogą one również wspólnie uzgodnić, w jaki sposób można zapobiec podwójnemu opodatkowaniu w przypadkach, które nie są uregulowane umową.

4. Właściwe władze Umawiających się Państw mogą się kontaktować bezpośrednio w celu osiągnięcia porozumienia wskazanego w ustępach 2 i 3 niniejszego artykułu. Jeżeli dla osiągnięcia porozumienia jest to wskazane, przedstawiciele właściwych władz Umawiających się Państw mogą wspólnie spotkać się w celu ustnej wymiany poglądów.

Artykuł 26

Wymiana informacji

1. Właściwe władze Umawiających się Państw będą wymieniały takie informacje, które są konieczne do sto-

sowania postanowień niniejszej umowy, oraz informacje dotyczące wewnętrznego prawa Umawiających się Państw, dotyczącego podatków objętych umową, w takim zakresie, w jakim opodatkowanie, które ono przewiduje, nie jest sprzeczne z umową. Wymiana informacji nie jest ograniczona przez artykuł 1. Jakikolwiek informacje uzyskane przez Umawiające się Państwo będą stanowiły tajemnicę w takim samym zakresie, w jakim są informacje uzyskiwane zgodnie z prawem wewnętrznym tego Państwa, i będą mogły być udzielane tylko osobom i władzom (w tym sądowym i administracyjnym) zajmującym się ustalaniem, poborem albo ściąganiem podatków wymienionych w umowie lub organom rozpatrującym środki odwoławcze w sprawach tych podatków. Takie osoby lub władze będą wykorzystywać informacje wyłącznie w podanych celach. Mogą one ujawniać te informacje w postępowaniu sądowym lub postanowieniach sądowych.

2. Ustęp 1 niniejszego artykułu nie może być w żadnym razie interpretowany tak, jak gdyby zobowiązywał on właściwe władze Umawiających się Państw do:

- a) stosowania środków, administracyjnych, które nie są zgodne z ustawodawstwem lub praktyką administracyjną tego lub drugiego Państwa;
- b) udzielania informacji, których uzyskanie nie byłoby możliwe na podstawie własnego prawa albo w ramach normalnej praktyki administracyjnej tego lub drugiego Umawiającego się Państwa;
- c) udzielania informacji, które ujawniłyby tajemnicę handlową, gospodarczą, przemysłową, kupiecką, zawodową lub państwową, albo takich informacji, których udzielenie sprzeciwiałoby się porządkowi publicznemu (ordre public).

Artykuł 27

Funkcjonariusze dyplomatyczni i urzędnicy konsularni

Postanowienia niniejszej umowy nie naruszają przywilejów podatkowych przysługujących funkcjonariuszom dyplomatycznym lub urzędnikom konsularnym na podstawie ogólnych zasad prawa międzynarodowego lub postanowień umów szczególnych.

Artykuł 28

Wejście w życie

Umowa niniejsza wejdzie w życie trzydziestego dnia, licząc od daty wymiany not dyplomatycznych informujących o dopełnieniu wewnętrznej procedury prawnej w każdym Państwie, niezbędnej do wejścia w życie tej umowy. Umowa niniejsza będzie miała zastosowanie do dochodu osiągniętego w dniu 1 stycznia lub po tym dniu roku podatkowego następującego po wejściu w życie umowy.

Artykuł 29

Wypowiedzenie

Umowa niniejsza będzie obowiązywała przez czas nieokreślony, jednakże każda z Umawiających się Stron może wypowiedzieć umowę w drodze notyfikacji w dniu lub przed dniem 30 czerwca jakiegokolwiek roku kalendarzowego rozpoczynającego się po upływie 5 lat od daty jej wejścia w życie. W takim przypadku umowa przestanie obowiązywać, jeżeli chodzi o dochód osiągnięty w latach podatkowych rozpoczynających się 1 stycznia lub

po tym dniu, w roku kalendarzowym następującym po roku, w którym przekazano notyfikację o wypowiedzeniu.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r., każdy w językach polskim, chińskim i angielskim, przy czym wszystkie trzy teksty są jednako autentyczne. W razie rozbieżności w ich interpretacji, tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
J. Majewski

Z upoważnienia Rządu
Chińskiej Republiki
Ludowej
Chi Haibing

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 24 listopada 1988 r.

Przewodniczący Rady Państwa: W. Jaruzelski

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: T. Olechowski

66

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 18 stycznia 1989 r.

w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 28 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobie-

gania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r., weszła ona w życie dnia 7 stycznia 1989 r.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. H. Jaroszek

67

UMOWA

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji,

sporządzona w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 7 czerwca 1988 r. została podpisana w Pekinie Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji w następującym brzmieniu:

UMOWA

Artykuł 3

między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej
w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

i

Rząd Chińskiej Republiki Ludowej

(zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”)

dążąc do popierania, ochrony i stworzenia korzystnych warunków dla inwestycji realizowanych przez inwestorów jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony,

opierając się na zasadach wzajemnego poszanowania suwerenności, równości i wzajemnych korzyści oraz w celu rozwoju współpracy gospodarczej między obu Państwami,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

W rozumieniu niniejszej umowy:

- a) określenie „inwestycje” oznacza każdą wartość stanowiącą inwestycję, zgodnie z prawem i przepisami Umawiającej się Strony, która przyjmuje inwestycję na swoim terytorium, włączając w szczególności:
 - i) ruchomości i nieruchomości i inne prawa rzeczowe;
 - ii) akcje spółek i inne rodzaje udziałów w spółkach;
 - iii) roszczenia pieniężne lub o inne świadczenia mające wartość ekonomiczną;
 - iv) prawa autorskie, prawa własności przemysłowej, know-how i procesy techniczne;
- b) określenie „inwestor” oznacza:
 - i) osobę fizyczną, która jest obywatelem jednej z Umawiających się Stron i która dokonała inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony;
 - ii) osobę prawną, organizację lub stowarzyszenie posiadające lub nie posiadające osobowości prawnej; utworzone zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron, mające swoją siedzibę na terytorium tej Umawiającej się Strony, które dokonały inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony;
- c) określenie „przychody” oznacza kwoty uzyskane z inwestycji, włączając zyski, dywidendy, odsetki, należności licencyjne i inne rodzaje dochodu.

Artykuł 2

Każda Umawiająca się Strona będzie popierać inwestorów drugiej Umawiającej się Strony, dokonujących inwestycji na jej terytorium, i dopuści takie inwestycje zgodnie ze swoim prawem i przepisami.

1. Inwestycjom i działalności związanej z inwestycjami dokonanymi przez inwestorów którejkolwiek z Umawiających się Stron zostanie przyznane sprawiedliwe traktowanie i będą one korzystały z ochrony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

2. Traktowanie i ochrona, o której mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, będą nie mniej korzystne niż przyznane inwestycjom i działalności związanej z inwestycjami inwestorów z jakiegokolwiek państwa trzeciego.

3. postanowienia niniejszej umowy odnoszące się do przyznania inwestorom drugiej Umawiającej się Strony traktowania nie mniej korzystnego niż przyznane inwestorom z któregośkolwiek państwa trzeciego nie będą interpretowane jako zobowiązujące jedną Umawiającą się Stronę do rozciągnięcia na inwestorów drugiej Umawiającej się Strony korzyści odnośnie do jakiegokolwiek traktowania, preferencji lub przywilejów wynikających z jakiegokolwiek unii celnej, sfery wolnego handlu, wspólnego rynku, organizacji wzajemnej pomocy gospodarczej, jakiegokolwiek międzynarodowej umowy, układu lub ustawodawstwa wewnętrznego, dotyczącego opodatkowania, jakiegokolwiek uregulowania mającego na celu ułatwienie handlu przygranicznego.

Artykuł 4

1. Każda Umawiająca się Strona może, ze względu na bezpieczeństwo lub w interesie publicznym, znacjonalizować, wywłaszczyć lub zastosować podobne środki (zwane dalej środkami wywłaszczeniowymi) w stosunku do inwestycji inwestorów drugiej Umawiającej się Strony na jej terytorium. Takie środki wywłaszczeniowe nie będą miały charakteru dyskryminacyjnego i będą podjęte zgodnie z procedurą przewidzianą w jej prawie wewnętrznym oraz za odszkodowaniem.

2. Odszkodowanie wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu powinno być ekwiwalentne w stosunku do wywłaszczonej inwestycji w czasie ogłoszenia wywłaszczenia i swobodnie transferowane w walucie wymiennej. Odszkodowanie będzie wypłacone bez zbędnej zwłoki.

3. Jeśli inwestor uzna, że wywłaszczenie wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu nie jest zgodne z prawem tej Umawiającej się Strony, która zastosowała środki wywłaszczeniowe, kompetentny sąd Umawiającej się Strony, stosującej środki wywłaszczeniowe, może na wniosek inwestora poddać ocenie to wywłaszczenie.

4. Inwestorom jednej Umawiającej się Strony, którzy doznali uszczerbku w odniesieniu do ich inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w wyniku wojny, stanu wyjątkowego, powstania, zamieszek lub innych podobnych zdarzeń, zostanie przyznane przez drugą Umawiającą się Stronę traktowanie nie mniej korzystne niż to, które zostanie przyznane inwestorom państwa trzeciego, jeżeli podejmie ona właściwe postępowanie.

Artykuł 5

1. Każda Umawiająca się Strona, w granicach dopuszczonych przez jej prawo i przepisy, zapewni inwestorom drugiej Umawiającej się Strony transfer płatności związanych z inwestycją dokonaną na jej terytorium, w szczególności:

- a) zysków, dywidend, odsetek i innego rodzaju dochodów;
- b) kwot z likwidacji inwestycji;
- c) spłat dokonywanych zgodnie z umową kredytową związaną z inwestycjami;
- d) opłat licencyjnych z tytułów wymienionych w artykule 1 litera a) punkt iv).

2. Niezależnie od postanowień ustępu 1 niniejszego artykułu każda Umawiająca się Strona zapewni inwestorom drugiej Umawiającej się Strony swobodny transfer inwestycji dokonanych w walutach wymiennalnych i należnych im przychodów uzyskanych w walutach wymiennalnych z ich inwestycji na jej terytorium.

Artykuł 6

Transfer wymieniony w artykułach 4 i 5 niniejszej umowy będzie dokonywany według urzędowego kursu stosowanego przez Umawiającą się Stronę przyjmującą inwestycję, obowiązującego w dniu transferu.

Artykuł 7

Jeśli jedna z Umawiających się Stron dokona płatności któremukolwiek z jej inwestorów w ramach gwarancji udzielonych w odniesieniu do inwestycji na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, druga Umawiająca się Strona uzna przekazanie wszelkich praw i roszczeń takich inwestorów pierwszej Umawiającej się Stronie. Pierwsza Umawiająca się Strona będzie uprawniona do dochodzenia takich praw i roszczeń w tym samym zakresie jak jej poprzednik prawny, uwzględniając wszelkie prawa lub roszczenia wzajemne drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 8

Umowa niniejsza będzie miała zastosowanie do inwestycji dokonanych przed lub po jej wejściu w życie przez inwestorów którejkolwiek Umawiającej się Strony zgodnie z prawem i przepisami drugiej Umawiającej się Strony na terytorium tej ostatniej.

Artykuł 9

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy będą, w miarę możliwości, rozstrzygane w formie konsultacji w drodze dyplomatycznej.

2. Jeśli spór nie może być w ten sposób rozstrzygnięty w ciągu sześciu miesięcy, zostanie on, na wniosek

którejkoľwiek Umawiającej się Strony, przedłożony do rozstrzygnięcia trybunałowi arbitrażowemu ad hoc.

3. Taki trybunał ad hoc będzie złożony z trzech arbitrów. W ciągu dwóch miesięcy licząc od dnia, w którym którakolwiek z Umawiających się Stron otrzymała pisemny wniosek drugiej Umawiającej się Strony o wszczęcie postępowania arbitrażowego, każda Umawiająca się Strona wyznaczy jednego arbitra. Wyznaczeni dwaj arbitrzy w ciągu dwóch miesięcy od ich wyznaczenia wspólnie dokonają wyboru trzeciego arbitra, który będzie obywatelem trzeciego państwa, utrzymującego stosunki dyplomatyczne z obydwoma Umawiającymi się Stronami. Ten trzeci arbiter będzie wyznaczony przez dwie Umawiające się Strony jako przewodniczący trybunału.

4. Jeśli trybunał arbitrażowy ad hoc nie zostanie utworzony w ciągu czterech miesięcy licząc od daty otrzymania pisemnego wniosku o wszczęcie postępowania arbitrażowego, każda Umawiająca się Strona może, w braku innych uzgodnień, zwrócić się do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie niezbędnych nominacji. Jeżeli Przewodniczący jest obywatelem którejkolwiek Umawiającej się Strony lub jakiegokolwiek inne przyczyny uniemożliwiają mu wypełnienie tej funkcji, należy zwrócić się o dokonanie niezbędnych nominacji do najstarszego rangą członka Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, który nie jest obywatelem żadnej z Umawiających się Stron.

5. Trybunał arbitrażowy ad hoc określi własne zasady proceduralne. Trybunał będzie rozstrzygał zgodnie z prawem Umawiającej się Strony przyjmującej inwestycję, postanowieniami niniejszej umowy i zasadami prawa międzynarodowego uznawanymi przez obie Umawiające się Strony. Trybunał orzekać będzie większością głosów. Orzeczenia takie będą ostateczne i wiążące dla Umawiających się Stron. Trybunał arbitrażowy ad hoc, na wniosek którejkolwiek z Umawiających się Stron, przedstawi uzasadnienie swojego orzeczenia.

6. Każda Umawiająca się Strona poniesie koszty udziału swojego arbitra. Koszty udziału Przewodniczącego i koszty trybunału ad hoc będą ponoszone w częściach równych przez Umawiające się Strony.

Artykuł 10

1. Jeśli inwestor nie zgadza się z kwotą odszkodowania z tytułu wywłaszczenia majątku inwestycyjnego, może złożyć skargę do właściwej władzy Umawiającej się Strony stosującej środki wywłaszczeniowe. Jeżeli nie będzie ona rozstrzygnięta w ciągu jednego roku od jej złożenia, na wniosek inwestora właściwy sąd Umawiającej się Strony stosującej środki wywłaszczeniowe lub międzynarodowy trybunał arbitrażowy podda rewizji to odszkodowanie.

2. Międzynarodowy trybunał arbitrażowy, o którym mowa w ustępie 1, będzie powoływany dla każdej sprawy w następujący sposób: Każda strona wyznaczy jednego członka, a ci dwaj członkowie wybiorą wspólnie przewodniczącego, który będzie posiadał obywatelstwo państwa trzeciego, z którym obie Umawiające się Strony utrzymują stosunki dyplomatyczne. Członkowie trybunału zostaną wyznaczeni w ciągu dwóch miesięcy od daty poinformo-

wania przez inwestora drugiej Umawiającej się Strony, że zamierza on poddać spór trybunałowi arbitrażowemu, a przewodniczący zostanie wyznaczony w ciągu dalszych dwóch miesięcy. Jeśli terminy określone w niniejszym ustępie nie zostaną zachowane, każda strona może, w braku innego odpowiedniego uregulowania, zwrócić się do Przewodniczącego Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o dokonanie potrzebnych nominacji. Trybunał arbitrażowy ustanawia własne zasady proceduralne.

3. Orzeczenie będzie ostateczne i wiążące dla obu stron.

4. Każda strona ponosi koszty udziału swojego członka w postępowaniu arbitrażowym; koszty udziału przewodniczącego są ponoszone w częściach równych przez obie strony.

Artykuł 11

1. Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od daty, w której obie Umawiające się Strony wzajemnie dokonają notyfikacji o spełnieniu odpowiedniej wewnętrznej procedury prawnej, i pozostanie w mocy przez okres dziesięciu lat.

2. Umowa niniejsza pozostanie w mocy do czasu przekazania przez którąkolwiek z Umawiających się Stron drugiej Umawiającej się Stronie pisemnej noty o wypo-

wiedzeniu umowy w terminie jednego roku przed upływem jej ważności określonym w ustępie 1 niniejszego artykułu.

3. Po upływie okresu dziesięciu lat każda Umawiająca się Strona może w każdym czasie wypowiedzieć niniejszą umowę w drodze pisemnej notyfikacji przekazanej wcześniej przynajmniej na jeden rok drugiej Umawiającej się Stronie.

4. W odniesieniu do inwestycji dokonanych przed upływem ważności niniejszej umowy postanowienia artykułów od 1 do 10 zachowują moc w ciągu następnych dziesięciu lat od daty upływu jej ważności.

Na dowód czego należycie upoważnieni przedstawiciele przez ich właściwe Rządy podpisali niniejszą umowę.

Sporządzono w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, chińskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc. W przypadku różnic interpretacyjnych tekst w języku angielskim będzie uważany za rozstrzygający.

Z upoważnienia Rządu
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
H. Floeth

Z upoważnienia Rządu
Chińskiej Republiki
Ludowej
Wang Pingqing

Po zaznajomieniu się z powyższą umową Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest ona przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 24 listopada 1988 r.

Przewodniczący Rady Państwa: W. Jaruzelski

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: T. Olechowski

68

OSWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 18 stycznia 1989 r.

w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji, sporządzonej w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 11 ust. 1 Umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Chińskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwes-

tycji, sporządzonej w Pekinie dnia 7 czerwca 1988 r., weszła ona w życie dnia 8 stycznia 1989 r.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. H. Jaroszek

69

UKŁAD

**między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną
o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”,**

sporządzony we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

**RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ**

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 24 czerwca 1988 r. został podpisany we Wrocławiu Układ między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej” w następującym brzmieniu:

UKŁAD

**między Polską Rzeczpospolitą Ludową
a Niemiecką Republiką Demokratyczną
o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”**

Polska Rzeczpospolita Ludowa i
Niemiecka Republika Demokratyczna,
zwane dalej „Wysokimi Umawiającymi się Stronami”:

- świadome wspólnej, historycznej odpowiedzialności za pokojową przyszłość i utrwalanie braterskiej, internacjonalistycznej przyjaźni obu państw i narodów, której fundament stanowi Układ Zgorzelecki o wytyczeniu ustalonej i istniejącej polsko—niemieckiej granicy państwowej z dnia 6 lipca 1950 r. oraz Układ o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy z dnia 28 maja 1977 r.,
- wychodząc z wielkiego znaczenia, jakie dla umacniania socjalizmu, utrzymania pokoju oraz zapewnienia stabilności i bezpieczeństwa na kontynencie europejskim ma dalsze podnoszenie na wyższy poziom braterskich stosunków i wszechstronnej współpracy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną jako sąsiadującymi państwami socjalistycznymi i sojusznikami w Układzie Warszawskim,
- przeświadczone o doniosłej roli młodego pokolenia w utrwalaniu przyjacielskich stosunków między państwami socjalistycznymi i pogłębianiu socjalistycznej integracji ekonomicznej,
- kierując się pragnieniem dalszego rozwijania przyjacielskiej współpracy, wzajemnych kontaktów i osobistych przyjaźni między dziećmi i młodzieżą Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki

Demokratycznej oraz wzbogacania ich treści i form zgodnie z nowymi wymogami rozwoju społecznego w obu państwach,

- w uznaniu szczególnej wagi pogłębiania patriotycznego i internacjonalistycznego wychowania dzieci i młodzieży w duchu najcenniejszych tradycji historii stosunków między Polakami a Niemcami, ruchu robotniczego, sił postępu i humanizmu oraz walki z hitlerowskim faszyzmem, a także ściślejszego współdziałania organizacji młodzieżowych obu państw w umacnianiu socjalizmu, w walce o pokój, rozbrojenie i porozumienie między narodami,
- opierając się na pozytywnych rezultatach i bogatych doświadczeniach wieloletniej współpracy dzieci i młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej

postanowiły zawrzeć niniejszy układ i w tym celu uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Niniejszy układ o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej” określa treści i formy współpracy na rzecz młodej generacji w celu dalszego wszechstronnego popierania, umacniania i rozwijania przyjacielskich stosunków między młodzieżą PRL i młodzieżą NRD.

Artykuł 2

Wysokie Umawiające się Strony będą rozwijać i popierać formy i metody współpracy służące dalszemu zbliżeniu, internacjonalistycznemu wychowaniu oraz rozwojowi kontaktów dzieci i młodzieży poprzez ściśle

współdziałanie właściwych organów państwowych i instytucji, organizacji społecznych, a zwłaszcza socjalistycznych związków młodzieży.

Artykuł 3

Wysokie Umawiające się Strony będą ściśle współpracować w realizacji zadań socjalistycznego wychowania dzieci i młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Poprzez urzeczywistnianie treści i form współpracy uzgodnionych w niniejszym układzie będą przyczyniać się do tego, aby młode pokolenia obu państw:

- działały w interesie dalszego rozwoju i umacniania więzi przyjaźni między obydwojma narodami, pogłębiały wzajemną znajomość osiągnięć Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej,
- angażowały się w utrwalanie pokoju i pokojowe współzycie narodów, zapobieganie wojnie nuklearnej, w zapewnienie realizacji pokojowej polityki państw socjalistycznych oraz umacnianie i obronę socjalizmu,
- były w pełni świadome swojej odpowiedzialności za dalszy rozwój socjalizmu i wносиły twórczy wkład w urzeczywistnienie polityki socjalistycznego państwa,
- działały w duchu socjalistycznego patriotyzmu i proletariackiego internacjonalizmu oraz wspólnych rewolucyjnych tradycji polskiego, niemieckiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, przyczyniały się do pogłębiania przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i innymi państwami wspólnoty socjalistycznej oraz aktywnie popierały antyimperialistyczną solidarność,
- krzewiły pamięć o ofiarach zbrodni hitlerowskiego faszystwu, militarystyki i imperializmu i doceniały wkład Armii Czerwonej i Wojska Polskiego oraz niemieckich antyfaszystów w zwycięstwo nad faszyzmem,
- przeciwstawiały się oddziaływaniu ideologii i polityki imperializmu, militarystyki i rewanżyzmu.

Artykuł 4

Wysokie Umawiające się Strony będą wspierać aktywność młodzieży w sferze politycznej, społecznej i gospodarczej, kulturalnej i naukowej, służącą realizacji zadań budownictwa socjalistycznego w obu państwach. Szczególną uwagę będą poświęcać wymianie doświadczeń i współpracy w osiąganiu dalszej poprawy warunków życia i pracy młodego pokolenia. Na podstawie ustaw o młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej będą dążyć do utrwalenia roli młodzieży i socjalistycznych związków młodzieży jako współgospodarzy w swoich państwach.

Artykuł 5

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać dalsze działania zmierzające do doskonalenia dwu- i wielostronnej współpracy socjalistycznych związków młodzieży na

arenie międzynarodowej, szczególnie we wspólnocie państw socjalistycznych oraz w ramach międzynarodowych demokratycznych organizacji młodzieżowych i studenckich. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać działalność socjalistycznych związków młodzieży obu państw na rzecz urzeczywistnienia podstawowych demokratycznych praw młodego pokolenia, w tym również w ramach współpracy z Organizacją Narodów Zjednoczonych i jej wyspecjalizowanymi organizacjami.

Artykuł 6

Wysokie Umawiające się Strony będą wymieniać swoje doświadczenia dotyczące urzeczywistniania zadań i odpowiedzialności młodzieży i jej socjalistycznych związków w kształtowaniu społeczeństwa socjalistycznego w swoich państwach. Będą popierać wszechstronną współpracę między Związkiem Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Związkiem Młodzieży Wiejskiej, Związkiem Harcerstwa Polskiego oraz Zrzeszeniem Studentów Polskich i Wolną Młodzieżą Niemiecką na podstawie porozumień o współpracy zawartych między nimi. W szczególności będą popierane te treści i formy, które krzewią ideały wychowania socjalistycznego, pracy dla pokoju i antyimperialistycznej solidarności oraz łączą się z rozwijaniem inicjatyw ekonomicznych, działalności naukowo-technicznej i organizacji czasu wolnego. W tym celu Wysokie Umawiające się Strony będą popierać organizowanie spotkań, konferencji, seminariów i pobytów studyjnych, wymianę lektorów, współdziałanie i wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia i dokształcania kadry związków młodzieży i innych efektywnych form współpracy w celu realizacji ustaw o młodzieży w obu państwach.

Artykuł 7

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać wszechstronny rozwój zorganizowanej wymiany dzieci i młodzieży między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Niemiecką Republiką Demokratyczną na podstawie odrębnych umów zawartych między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Będą działać na rzecz dalszego rozwoju wymiany w uzgodnionych ramach oraz jej jakościowego wzbogacania poprzez treści polityczno-wychowawcze i formy organizacyjne umożliwiające uczestnikom z obu państw zapoznanie się z osiągnięciami budownictwa socjalistycznego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej, z dorobkiem współpracy między obydwojma państwami, a poprzez wspólną dobrowolną pracę produkcyjną — przyczynianie się do ekonomicznego umacniania obu państw. Wysokie Umawiające się Strony będą systematycznie wzbogacać wymianę o nowe formy w dziedzinie sportowo-turystycznej, przyrodniczo-technicznej i kulturalno-artystycznej.

Artykuł 8

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać regularne spotkania przyjaźni między młodzieżą obu państw,

realizowane przez socjalistyczne związki młodzieży zarówno na szczeblu centralnym, jak i na szczeblu województw i okręgów, miast, gmin, zakładów, szkół i uczelni. Będą popierać wspólne obchody rocznic podpisania Układu Zgorzeleckiego, jak również inne imprezy o szerokim zakresie oddziaływania społecznego.

Artykuł 9

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać współpracę młodzieży na podstawie porozumień między Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych i Zrzeszeniem Wolnych Niemieckich Związków Zawodowych Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jak również w ramach ustaleń związków zawodowych obu państw na szczeblu branżowym oraz na szczeblu przedsiębiorstw i instytucji partnerskich. Szczególną uwagę będą poświęcać wymianie doświadczeń w pracy związków zawodowych w dziedzinie socjalistycznego wychowania młodego pokolenia, rozwijania działań młodzieży na rzecz realizacji zadań gospodarczych i urzeczywistnienia demokracji socjalistycznej, jak również kształtowania warunków pracy i życia młodzieży pracującej.

Artykuł 10

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać regularne spotkania oraz współpracę młodych posłów na Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i młodych deputowanych do Izby Ludowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz radnych wszystkich szczebli. Będą sprzyjać wymianie doświadczeń w pracy organów przedstawicielskich i wspólnym inicjatywom, zwłaszcza w zakresie kreowania i urzeczywistniania polityki młodzieżowej w obu państwach.

Artykuł 11

Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz rozwoju turystyki młodzieżowej oraz współpracy organizacji i instytucji zajmujących się turystyką młodzieżową obu państw. Będą dążyć do jakościowego wzbogacania tej wymiany o nowe treści, formy i metody, jak organizowanie wycieczek specjalistycznych, językowych i szkolnych; wycieczek urlopowych dla młodych rodzin i pobyków urlopowych u rodzin przyjmujących drugiego państwa. Wysokie Umawiające się Strony będą działać w celu stworzenia perspektywicznych warunków do rozszerzenia zorganizowanego i indywidualnego ruchu osobowego dzieci i młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. Będą stwarzać warunki dla dzieci i młodzieży do wzajemnego korzystania z ulg w środkach komunikacji masowej, w placówkach kulturalnych, sportowych i wypoczynkowych na zasadzie wzajemności. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać udział młodzieży obu państw, w ramach obozów wypoczynku i pracy, w budowie i utrzymaniu obiektów turystyki młodzieżowej w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republice Demokratycznej. Będą działać na rzecz wspólnego tworzenia i użytkowania „miejsc spotkań młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”, jak ośrodki i kluby młodzieżowe oraz obiekty turystyki mło-

dziezowej, w tym również tworzonych jako wspólne przedsięwzięcia. Przy ich budowie i urządzaniu będzie uczestniczyć młodzież obu państw.

Artykuł 12

Wysokie Umawiające się Strony będą wykorzystywać bezpośrednie kontakty kombinatów, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych przemysłu i rolnictwa dla dalszego pogłębiania współdziałania młodzieży, szczególnie brygad młodzieżowych i młodzieżowych zespołów badawczych, w dziedzinie nauki, techniki i produkcji, w ramach istniejących porozumień, szczególnie w urzeczywistnianiu programu o udziale bratnich związków młodzieży krajów socjalistycznych w realizacji długofalowych programów współpracy naukowo-technicznej i ekonomicznej Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej „Wspólnota”. W tym celu będą popierać przede wszystkim takie formy współpracy, jak wymiana doświadczeń między młodymi pracownikami, wzajemny udział w praktykach zawodowych, ruchu racjonalizatorskim i wynalazczym, takich jak ruch „Targi Mistrzów Jutra” w Niemieckiej Republice Demokratycznej i odpowiednich form współzawodnictwa w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Szczególną uwagę będą poświęcać przy tym współpracy w zakresie automatyzacji i robotyzacji, mikroelektroniki i techniki komputerowej, biotechnologii, rozwoju technologii materiałowej, surowcowej i energooszczędnych, a także gospodarki rolnej, leśnej i przemysłu spożywczego. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać realizację wspólnych zadań produkcyjnych, badawczych i racjonalizatorskich, prowadzenie wymiany uczniów szkół zawodowych połączonej z praktykami, współpracę szkół przyzakładowych, łącznie ze współzawodnictwem uczniów i młodych robotników wykwalifikowanych, oraz organizowanie innych wspólnych przedsięwzięć. Dołożą starań, aby w porozumieniach o bezpośredniej współpracy kombinatów, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielczych przemysłu i rolnictwa w większym stopniu uwzględniać włączenie młodzieży w rozwiązywanie wspólnych zadań w dziedzinie nauki, techniki i produkcji. Wysokie Umawiające się Strony na podstawie umów o współpracy partnerskiej będą popierać i rozwijać wymianę doświadczeń i organizowanie praktyk młodzieży zatrudnionej w rolnictwie oraz w placówkach pracujących na rzecz wsi i rolnictwa.

Artykuł 13

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać współpracę w dziedzinie oświaty i wychowania, mającą na celu umacnianie przyjacielskich więzi i bezpośrednich kontaktów między uczniami szkół podstawowych, średnich ogólnokształcących i zawodowych obu państw oraz wzbogacenie ich o nowe treści, formy i metody. Będą przyczyniać się do pogłębiania bezpośrednich kontaktów między szkołami, innymi placówkami oświatowymi oraz placówkami kształcenia zawodowego obu państw, szczególnie w zakresie kształcenia nauczycieli. Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz rozszerzenia możliwości uczenia się języka polskiego lub niemieckiego, szczególnie w okręgach i województwach przygranicznych, w tym: organizowania wspólnych olimpiad i konkursów wiedzy, tworzenia wspólnych kół zaintereso-

wań i klubów przyjaźni w placówkach oświatowych. Wysokie Umawiające się Strony będą troszczyć się o stałe doskonalenie treści programów nauczania i podjęcie zgodnie z wiedzą historyczną i obowiązkiem kształtowania braterskich stosunków między narodami Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 14

Wysokie Umawiające się Strony będą działać dalej na rzecz rozwoju bezpośredniej współpracy w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Będą popierać kształcenie i podnoszenie kwalifikacji młodych kadr w różnych dziedzinach nauki, szczególnie poprzez wymianę studentów, stypendystów, stażystów, doktorantów i młodych pracowników naukowych uniwersytetów, szkół wyższych oraz podległych im instytutów naukowo-badawczych. Będą poświęcać uwagę językowemu i kulturoznawczemu kształceniu studentów germanistyki i polonistyki. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać włączanie przedstawicieli młodego pokolenia w rozbudowę i rozwijanie bezpośrednich kontaktów uniwersytetów i szkół wyższych obu państw. Będą popierać wspólny udział w rozwiązywaniu zadań badawczych i rozwojowych w ramach krajowego współzawodnictwa studentów, przeprowadzanie wspólnych konferencji studentów oraz wymianę brygad studenckich. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać współpracę naukową w dziedzinie badań nad młodzieżą na podstawie porozumień zawartych między właściwymi instytutami badawczymi obu państw. Będą działać na rzecz organizowania klubów przyjaźni na uniwersytetach i w szkołach wyższych.

Artykuł 15

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać szersze włączanie młodzieży do współpracy w ramach partnerskich kontaktów województw i okręgów, zwłaszcza między województwami i okręgami przygranicznymi. Będą popierać wykorzystywanie placówek młodzieżowych po obu stronach granicy pokoju na Odrze i Nysie Łużyckiej jako klubów przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 16

Wysokie Umawiające się Strony będą popierać bezpośrednią współpracę między redakcjami gazet i czasopism młodzieżowych, w tym systematyczną wymianę dziennikarzy oraz informacji, materiałów prasowych i fotograficznych. Będą popierać rozwój bezpośredniej współpracy między redakcjami młodzieżowymi radia i telewizji obu państw, jak również wymianę i wspólną produkcję programów radiowych i telewizyjnych dla młodzieży. Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz większego włączania młodych dziennikarzy do współpracy między środkami masowego przekazu obu państw. Będą popierać współpracę wydawnictw literatury dziecięcej i młodzieżowej oraz wpływać na zwiększanie ilości przekładów literatury dziecięcej i młodzieżowej drugiego państwa w planach wydawniczych.

Artykuł 17

Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz ścisłej współpracy młodzieży w dziedzinie kultury i sztuki, szczególnie udziału młodych twórców kultury, artystów i zespołów w wymianie kulturalnej między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Niemiecką Republiką Demokratyczną. Będą popierać organizowanie wspólnych imprez kulturalnych w obu państwach oraz tworzenie wspólnych młodzieżowych zespołów artystycznych, szczególnie w województwach i okręgach przygranicznych. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać zlecenie wspólnych przedsięwzięć młodym twórcom i studentom szkół artystycznych oraz organizowanie wspólnych programów kulturalnych, festiwali filmowych, warsztatów i wystaw młodych twórców. Będą wspierać bezpośrednie kontakty wyższych i średnich szkół artystycznych oraz domów kultury, klubów młodzieżowych i innych placówek działających na rzecz młodzieży.

Artykuł 18

Wysokie Umawiające się Strony będą działać na rzecz wszechstronnego rozwoju współpracy między kierownictwami centralnymi, wojewódzkimi i okręgowymi organów do spraw sportu oraz organizacjami sportowymi obu państw. Rozwijana będzie wymiana doświadczeń w zakresie upowszechniania sportu, uprawiania sportu masowego przez młodzież pracującą oraz kształcenia młodych kadr dla rozwoju kultury fizycznej i sportu, w tym instruktorów sportu masowego. Wysokie Umawiające się Strony będą poświęcać szczególną uwagę włączaniu zespołów młodzieżowych do programów różnorodnych imprez sportowych.

Artykuł 19

Wysokie Umawiające się Strony będą na podstawie istniejących ustaleń pogłębiać za pośrednictwem Ministerstw Obrony Narodowej obu państw współpracę w ramach niniejszego układu, aby w celu sprostania wysokim wymaganiom wynikającym z realizacji służącej utrzymaniu pokoju doktryny wojskowej Układu Warszawskiego wspólnie przyczyniać się do umacniania pokoju i obronności obu państw i dalej rozwijać stosunki braterstwa broni. Wysokie Umawiające się Strony będą popierać działalność socjalistycznych związków młodzieży, Ligi Obrony Kraju i Aeroklubu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Towarzystwa Sportu i Techniki Niemieckiej Republiki Demokratycznej na rzecz wychowania i kształcenia patriotyczno-obronnego, jak również w zakresie szerokiego rozwoju w obu państwach uprawianych w tych organizacjach dyscyplin sportu, w interesie racjonalnej organizacji czasu wolnego młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

Artykuł 20

Organem koordynującym realizację niniejszego układu będzie Rada Przyjaźni, która zostanie utworzona z przedstawicieli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W skład Rady będzie

wchodzić po 25 członków z każdego państwa, powoływanych przez Radę Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Radę Państwa Niemieckiej Republiki Demokratycznej na wniosek organizacji młodzieżowych. Członkowie Rady Przyjaźni reprezentują wszystkie warstwy młodzieży obu państw oraz organy państwowe i organizacje społeczne, których dotyczy niniejszy układ, i wybierają współprzewodniczących Rady Przyjaźni. Na odbywających się corocznie naradach, na przemian w każdym państwie, Rada Przyjaźni będzie oceniać stan realizacji niniejszego układu. Rada Przyjaźni przedkłada organom państwowym i organizacjom społecznym propozycje dotyczące współpracy młodzieży obu państw. W celu prowadzenia bieżącej działalności Rady przy Komitecie do Spraw Młodzieży i Kultury Fizycznej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Urzędzie do Spraw Młodzieży przy Radzie Ministrów Niemieckiej Republiki Demokratycznej będą utworzone Sekretariaty Rady. Rada Przyjaźni określa swój regulamin pracy oraz zasady współpracy sekretariatów związaną z realizacją niniejszego układu.

Artykuł 21

Organy i instytucje państwowe oraz organizacje społeczne realizujące niniejszy układ mogą wspólnie uzgadniać ze swoimi partnerami przedsięwzięcia związane z jej realizacją. Środki finansowe i materialne niezbędne do realizacji niniejszego układu, wykraczające poza istniejące już umowy i porozumienia, w tym środki dla funkcjonowania Rady Przyjaźni i jej sekretariatów, każde państwo reguluje we własnym zakresie, zgodnie z wewnętrznymi przepisami prawnymi. W przypadku realizacji wspólnych przedsięwzięć każde państwo będzie uczestniczyć w równym stopniu w pokrywaniu kosztów ich przeprowadzenia. W przypadku przedsięwzięć o charak-

Po zaznajomieniu się z powyższym układem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 24 listopada 1988 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *W. Jaruzelski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: *T. Olechowski*

70

OSWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 30 stycznia 1989 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych do Układu między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej”, sporządzonego we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 22 Układu między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Niemiecką Republiką Demokratyczną o „Dziele Przyjaźni młodzieży Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Niemieckiej Republiki Demokratycznej, sporządzonego we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r., dokonana została

terze inwestycyjnym koszty ich realizacji będą pokrywane stosownie do uzgodnień między właściwymi organami lub organizacjami obu Wysokich Umawiających się Stron.

Artykuł 22

Niniejszy układ podlega ratyfikacji i wejdzie w życie w dniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych. Wejście w życie niniejszego układu nie ogranicza realizacji obowiązujących umów i porozumień zawartych między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz między organami państwowymi i organizacjami obu państw.

Artykuł 23

Niniejszy układ jest zawarty na okres dziesięciu lat. Ulega on automatycznemu przedłużeniu na dalsze okresy pięcioletnie, jeżeli żadna z Wysokich Umawiających się Stron nie wypowie go w drodze notyfikacji przynajmniej na sześć miesięcy przed upływem danego okresu. Niniejszy układ może być zmieniony lub uzupełniony za zgodą obu Wysokich Umawiających się Stron.

Sporządzono we Wrocławiu dnia 24 czerwca 1988 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i niemieckim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Za Polską Rzeczpospolitą
Ludową
Przewodniczący
Rady Państwa
W. Jaruzelski

Za Niemiecką Republikę
Demokratyczną
Przewodniczący
Rady Państwa
E. Honecker

w Berlinie dnia 22 stycznia 1989 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych do wymienionego układu.

Powyższy układ wszedł w życie dnia 22 stycznia 1989 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *T. Olechowski*

Oplata za prenumeratę na rok 1989 wynosi: Dziennika Ustaw zł 3.200,—; załącznika do Dziennika Ustaw zł 700,—; Monitora Polskiego zł 2.600,—.

Prenumeratę na rok następny przyjmuje się do dnia **31 października**. Do abonentów, którzy opłacą prenumeratę po tym terminie, wysyłka pierwszych numerów dokonana zostanie z opóźnieniem i spowoduje dodatkowe koszty. Wpłata powinna być dokonana „przelewem — zamówieniem” lub trzydcinkowym przekazem na konto Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów w Narodowym Banku Polskim, Oddział Okręgowy Warszawa nr 1052-3157-139.11. Rachunków za prenumeratę nie wystawia się, prenumerata jest realizowana na podstawie przedpłat. Druki „przelewów — zamówień” lub przekazów mogą zostać wysłane zainteresowanym po uprzednim zgłoszeniu zapotrzebowania pisemnie lub telefonicznie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów. Na dowodzie wpłaty należy podać pełną nazwę instytucji (nazwisko i imię) i adres z numerem kodu pocztowego oraz liczbę zamawianych egzemplarzy. Wszelkich informacji o prenumeracie udziela Wydział Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów zgłaszać należy na piśmie do Wydziału Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa, niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.

Pojedyncze egzemplarze Dziennika Ustaw i Monitora Polskiego można nabywać za gotówkę w Warszawie:

- w punkcie sprzedaży Wydawnictw Akcydensowych, al. I Armii Wojska Polskiego 2/4 (tel. 29-61-73) — egzemplarze bieżące oraz z lat 1956—1988,
- w księgarniach: Powszechnego Domu Książki „Uniwersus”, ul. Belwederska 20/22 (tel. 41-40-05); im. Stefana Żeromskiego, al. Gen. K. Świerczewskiego 119/123 (tel. 20-46-28); Wydawnictw Ekonomicznych i Budowlanych, ul. Żurawia 1/3, przy pl. Trzech Krzyży (tel. 21-44-05) — egzemplarze bieżące oraz z roku 1988;

poza Warszawą — egzemplarze bieżące oraz z ostatnich 2 lat:

- w punktach sprzedaży znajdujących się w urzędach wojewódzkich w: Białej Podlaskiej, Białymstoku, Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Kielcach, Krośnie, Lesznie, Opolu, Ostrołęce, Piotrkowie Trybunalskim, Płocku, Przemyślu, Radomiu, Sieradzu, Skierniewicach, Suwałkach, Tarnobrzegu, Włocławku, Wrocławiu oraz w Urzędach Miast Krakowa i Łodzi;
 - w punktach sprzedaży znajdujących się w sądach w: Białymstoku, Bielsku-Białej, Bydgoszczy, Bytomiu, Cieszynie, Częstochowie, Ełblągu, Gdańsku, Gdyni, Gliwicach, Gorzowie Wielkopolskim, Jeleniej Górze, Kaliszu, Katowicach, Kielcach, Koninie, Koszalinie, Krakowie, Legnicy, Lublinie, Łodzi, Nowym Sączu, Olsztynie, Opolu, Ostrowie Wielkopolskim, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Słupsku, Szczecinie, Tarnowie, Toruniu, Wałbrzychu z siedzibą w Świdnicy, Wrocławiu, Zamościu i Zielonej Górze.
-

Egzemplarze bieżące oraz z lat ubiegłych można nabywać na podstawie nadesłanego zamówienia w Wydziale Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, ul. Powsińska 69/71, 00-979 Warszawa P-1.

Wydawca: Urząd Rady Ministrów.

Redakcja: Biuro Prawne, 00-583 Warszawa, Al. Ujazdowskie 1/3.

Organizacja druku i kolportaż: Wydział Wydawnictw, 00-979 Warszawa P-1, ul. Powsińska 69/71, tel. 42-14-78 i 694-67-50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów
w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakład nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.
